

POSTANOWIENIE

Dnia 11 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk

w sprawie ze skargi J. K.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Najwyższym

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 11 września 2024 r.,

1. **odrzuca skargę;**
2. **nakazuje zwrócić ze Skarbu Państwa - Sądu Najwyższego na rzecz skarżącego J. K. kwotę 200 (dwieście) złotych uiszczoną tytułem opłaty od skargi.**

UZASADNIENIE

Pismem datowanym na 13 sierpnia 2024 r. J. K. (dalej: „skarżący”) „na podstawie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki” wniósł o:

- 1) „Stwierdzenie bezczynności w postępowaniu Sądu Najwyższego dot. „Skargi na bezczynność Prokuratury Krajowej” pod datą 09.02.2024.(załącznik);
- 2) Zobowiązanie się Sądu Najwyższego w Warszawie do rozpoznania w/w „Zawiadomienia.” w terminie określonym zapisami Kodeksu

Postępowania Karnego i nie dłuższym niż 30 dni i przyznanie od Skarbu Państwa na rzecz skarżącego kwoty 20 000 zł.(dwadzieścia tysięcy);

- 3) Zasądzenie od Skarbu Państwa - Sądu Najwyższego w Warszawie kosztów postępowania;
- 4) Dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu ze „Skargi na bezczynność Prokuratury Krajowej” z dnia 09.02.2024”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga podlega odrzuceniu z następujących przyczyn.

Po pierwsze, zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. 2023, poz. 1725; dalej jako: „ustawa o skardze na przewlekłość”) skarga powinna zawierać: 1) żądanie stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie, której skarga dotyczy; 2) przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie.

Wniesiona w niniejszej sprawie skarga nie spełnia żadnego ze wskazanych wymogów. Skarżący nie wskazał konkretnego postępowania przed Sądem Najwyższym, które w jego ocenie trwa zbyt długo. Sformułował co prawda ogólne żądanie stwierdzenia przewlekłości postępowania przed Sądem Najwyższym, ale nie podał uzasadnienia dla tego żądania. Skarżący w żaden sposób „nie tłumaczy” na czym polega opieszałość działania Sądu Najwyższego w jego sprawie. W ocenie Sądu Najwyższego, w skardze brak jest „okoliczności uzasadniających żądanie” w rozumieniu art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o skardze na przewlekłość. Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość, skargę niespełniającą wymagań przewidzianych w art. 6 ust. 2 sąd właściwy do jej rozpoznania odrzuca bez wzywania do uzupełnienia braków. Wobec niespełnienia wymogu określonego w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o skardze na przewlekłość, skarga M. K. musiała zostać odrzucona.

Po drugie, zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy,

nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość, jeżeli skarga dotyczy przewlekłości postępowania przed sądem apelacyjnym lub Sądem Najwyższym - właściwy do jej rozpoznania jest Sąd Najwyższy. Skarga powinna czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego oraz ponadto powinna zawierać żądanie stwierdzenia przewlekłości postępowania i przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie (art. 6 ust. 1 i 2 ustawy o skardze na przewlekłość). W sprawach nieuregulowanych w ustawie o skardze na naruszenie prawa strony do postępowania toczącego się na skutek skargi sąd stosuje odpowiednio przepisy o postępowaniu zażaleniowym obowiązujące w postępowaniu, którego skarga dotyczy (art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość).

W przypadku skargi rozpoznawanej przez Sąd Najwyższy niezbędne jest w tym zakresie sięgnięcie do przepisów o postępowaniu zażaleniowym w sprawach cywilnych regulujących zdolność postulacyjną strony. W myśl art. 87¹ § 1 k.p.c. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych (§ 1), chyba że stroną, jej organem, jej przedstawicielem ustawowym lub pełnomocnikiem jest sędzia, prokurator, notariusz albo profesor lub doktor habilitowany nauk prawnych, a także gdy stroną, jej organem lub jej przedstawicielem ustawowym jest adwokat, radca prawny lub radca Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, a w sprawach własności intelektualnej rzecznik patentowy (§ 2). Zasada ta znajduje zastosowanie do skargi na przewlekłość postępowania, podlegającej rozpoznaniu przez Sąd Najwyższy i to niezależnie od przedmiotu postępowania, którego dotyczy zarzucana przewlekłość. W postępowaniu przed Sądem Najwyższym zdolność strony do podejmowania przez nią osobiście czynności procesowych jest zatem wyłączona. Skarga na przewlekłość postępowania w sprawach cywilnych,

wniesiona przez podmiot pozbawiony zdolności postulacyjnej, podlega odrzuceniu bez wzywania do uzupełnienia braków formalnych (zob. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego - zasada prawna z 16 listopada 2004 r., III SPP 42/04; postanowienia Sądu Najwyższego: z 26 lipca 2019 r., I NSP 52/19 i z 11 września 2019 r. I NSP 7/19).

Z tych wszystkich wskazanych przyczyn Sąd Najwyższy w pkt 1 odrzucił skargę na przewlekłość postępowania.

W pkt 2 Sąd Najwyższy orzekł o zwrocie na rzecz skarżącego kwoty 200 zł uiszczonej przez niego tytułem opłaty od skargi. Wynika to z zastosowania w niniejszej sprawie per analogiam normy wynikającej z art. 17 ust. 3 ustawy o skardze na przewlekłość. Wprawdzie ustawodawca w przywołanym artykule nakazuje sądowi z urzędu zwrócić uiszczonej opłatę od skargi w sytuacji odrzucenia lub oddalenia skargi, to w ocenie Sądu Najwyższego, z uwagi na zbieżny charakter tych rozstrzygnięć względem przypadku pozostawienia skargi bez rozpoznania, regulacja ta znajduje odpowiednie zastosowanie w takiej konfiguracji procesowej (zob. A. Piaseczny (w:) Ustawa o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki. Komentarz, Warszawa 2013, art. 17; W. Jasiński, W. Skrzydło (w:) Skarga na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Komentarz, red. J. Skorupka, Warszawa 2010, art. 17). Sąd Najwyższy podkreśla przy tym, że u podstaw braku obciążenia fiskalnego skarżącego w przypadku odrzucenia skargi i pozostawienia jej bez rozpoznania leżą te same względy (tak m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 października 2013 r., KSP 8/13).

[SOP]

[a!]

